

Muurleeuwenbek tussen grind – april 2022 (foto Wiebe)

KNNV Woerden **Nieuwsbrief april 2022**

Digitale nieuwsbrief van de KNNV Woerden
Redactie Ank van Brakel en Wiebe Kreton

Op woensdagavond 30 maart was onze ALV waar we met elkaar de jaarstukken hebben besproken en goedgekeurd. Op deze avond hebben we afscheid genomen van onze penningmeester Yvonne Slagter. Zij wordt opgevolgd door Annelies Römer. De overdracht vindt binnenkort plaats. Ook op deze plaats "Yvonne bedankt voor jouw inzet en Annelies, welkom bij ons als bestuurslid".

Deze maand zijn we weer met elkaar op excursie geweest, naar de siertuin van Goolust in 's-Graveland en naar de uiterwaarden van de Lek bij Willige Langerak (verderop een verslagje). Ook zijn we afgelopen woensdag naar het Thijssesepark in Amstelveen geweest (zie verslagje in deze nieuwsbrief). Ook hebben de werkgroepen Vogelwerkgroep, Planten- en Insectenwerkgroep, Struingroep en Paddenstoelenwerkgroep weer hun maandelijkse bijeenkomsten. Het lijkt weer als vanouds. Jullie zijn van harte welkom bij een of meerdere werkgroepactiviteiten of struinexcursies.

Deelname aan excursies

- Houd onderling voldoende afstand. Heb je aan corona gerelateerde klachten kom dan niet.
- Reis naar excursies op eigen gelegenheid. Wil je toch met elkaar meereizen dan moet je dat zelf onderling regelen.

Programmaoverzicht april tot en met mei 2022

- Uitgebreide informatie, indien nodig, volgt via e-mail of in de volgende nieuwsbrief.
- Voor adressen van de werkgroepen zie laatste pagina.
- Als gevraagd wordt je van te voren aan te melden doe dat dan.

Dinsdag 19 april

Planten- en Insectenwerkgroep

Deze keer op dinsdag i.v.m. 2^e Paasdag. We hopen op 19 april naar buiten te kunnen. De werkgroepleden krijgen nader bericht over plaats en tijd.

Donderdag 28 april excursie

Nationaal Bomenmuseum Gimborn te Doorn.
(met foto's van het Bomenmuseum)

Een van de vele Rhododendrons in het Gimborn 'Furnivalls Daughter'

Het bomenmuseum is een mooi park en in april en mei is het hoofdpad een waar bloeifestijn. Links en rechts wordt u verwelkomd door o.a. rododendrons,

kornoeljes, lampenpoetserstruiken e.a. Ook staat verder in het arboretum de mooiste en grootste zakdoekjesboom en de sneeuwkllokjesboom.

Helesia monticola 'Sneeuwkllokjesboom'

We vertrekken om 10.15 uur vanaf de **Praxis**, Finse Golf 10 te Woerden. We zijn om 10.50 uur in Doorn. U kunt ook in Doorn starten, Velperengh 13 te Doorn. Hier is gelegenheid om koffie/thee te kopen en er is een toilet.
Aanmelden uiterlijk maandag 25 april bij Ank: n.h.secretaris@woerden.knnv.nl

Maandag 2 mei
Vogelwerkgroep
Uitnodiging komt via de mail.

Zaterdag 7 mei
Paddenstoelenwerkgroep
Microscopie in Bredius

Zondag 8 mei
Struinexcursie
Met Anja en Jan Knijff, weidevogels bij Oukoop. Nader bericht volgt

Maandag 16 mei
Planten- en Insectenwerkgroep
We gaan er vanuit dat het mooi weer is om buiten te gaan kijken naar planten en insecten. De werkgroepleden krijgen hierover nader bericht.

Woensdag 18 mei
Excursie naar de **grienden in de Vijfheerenlanden**. In Fluitenkruid van april heeft u het verhaal, geschreven door Henri Groeneveld, kunnen lezen. Vanmiddag zal Aart Horden ons laten zien hoe het werk er aan toe gaat in de grienden. Deze excursie is sowieso heel bijzonder. Aart Horden is de

laatste griendwerker die het vak nog helemaal beheerst, alle gereedschappen daarvoor heeft en die ook vakkundig kan hanteren. De 2 ha hakgriend achter zijn huis aan de Bolgerijse kade in Everdingen onderhoudt hij nog steeds als hakgriend! Maar dat wordt nu met de jaren wel moeilijker. Hij is inmiddels 87! Zijn conditie wordt minder, liet hij Henri onlangs weten. Maar hij heeft heel veel zin in de KNNV-excursie!

We verzamelen om 13.30 uur op de parkeerplaats bij de Praxis
U kunt zich **aanmelden** bij Ank van Brakel n.h.secretaris@woerden.knnv.nl.
Aanmelden uiterlijk zaterdag 14 mei.

Dinsdag 7 juni
dagexcursie naar de Tenellapas.
In de nieuwsbrief van mei krijgt u hierover nadere informatie.

Ergernissen

Ergernis 1:

**Muurvegetatie beschermd
varens opnieuw verwijderd**

Zo zag het er vorig jaar uit.

Inventarisatie kademuren gaat niet door.

Het was de bedoeling dat we in april de kademuren van Haven en Emmakade in Woerden opnieuw zouden gaan inventariseren op daar voorkomende muurplanten. Dat gaat helaas niet door omdat de muren weer eens zijn "schoongemaakt". Bijna alle muurvegetatie is verdwenen waaronder ook wettelijk beschermde soorten als Tongvaren en Steenbreek. **Op deze manier hoeft het van mij niet meer.**

Het is zeer teleurstellend dat dit wederom is gebeurd, ondanks mijn melding bij de gemeente dat er weer een mooie muurbegroeiing aanwezig was en dat daar respectvol mee moet worden omgegaan. Dus niet schoonmaken zoals jaren geleden ook was gebeurd. Helaas zijn sommige mensen doof of luisteren niet. (Wiebe)

Ergernis 2

Bomen in plaats van bloeiende bermen

Langs de Steinhagenseweg in Woerden zijn een paar jaar geleden de bermen ingezaaid met een bloemrijk zaadmengsel. Helaas waren het veel niet inheemse planten. Verleden jaar heeft het IVN in overleg met de gemeente een gedeelte ingezaaid met een inheems bloemenmengsel. Samen met de wethouder werd er ook nog een bord geplaatst waarop te lezen staat dat op die plaats een bloemrijke berm is gerealiseerd. Wat schets onze verbazing; zonder overleg is deze berm grotendeels overhoop gehaald en zijn er nu bomen gepland. Ook mooi maar wel vreemd dat daar geen enkel overleg over is geweest. Onze nieuwe gezamenlijke IVN/KNNV werkgroep heeft om opheldering gevraagd hoe dat kan, maar daar is nog geen antwoord op gekomen. (Wiebe)

Doe mee!

Er zijn weer verschillende nationale tellingen waaraan je mee kunt doen zoals:

Weekend 16 en 17 april

Zaklampsafari in je eigen tuin!

Avondtelling amfibieën

Weekend 23 en 24 april

Bijentelling

Een halfuur alle bijen in jouw tuin tellen

Weekend 6 en 7 mei

Vleermuizentelling

Vanaf zonsondergang een uur tellen

Kijk voor meer uitgebreide informatie over alle tellingen die er georganiseerd worden op:

[Jaarrond Tuintelling | Algemene content](#)

En voor de bijentelling op:

[Home - Nationale Bijentelling](#)

Vooraankondiging

Donderdag 1 december 2022

Lezing over vogelaars voor vogelaars

Tijdens de ALV is er een datum genoemd voor een lezing van Debby Doodeman. Zij heeft het boek 'Vogelaars (nooit) uitgevogeld' geschreven. De datum van de lezing is veranderd in donderdag 1 december. De lezing zal gehouden worden, samen met het IVN in het kerkgebouw Het Bakken in Woerden.

Verlagen van een paar excursies

Struineexcursie naar de Lekuiterwaard op zaterdag 2 april 2022.

We verzamelden om 11.30 uur op de parkeerplaats bij het station en vertrokken met 4 auto's en 12 personen naar het Natuurmuseum de Wielewaal in Willige Langerak. Van hieruit hebben we een wandeling door de uiterwaarden langs de Lek gemaakt.

We zagen de eerste voorjaarsbloeiers en een leuke waarneming was de knolboterbloem. Hierover vertelt Wiebe verderop meer. Ook de dotterbloemen stonden al in bloei. Diverse vogels waren aan het foerageren.

Krakeenden, scholeksters, grauwe ganzen, stormmeeuwen en broedende ooievaars in de uiterwaarden. Ook zagen we sporen van de bevers.

(Knaagspoor Bever, foto Ank)

(Lunchpauze, foto Ank)

Aan de Lek bij een krib was een mooie boom waar we zittend ons broodje konden eten. Vanaf dit punt gingen we weer richting "De Wielewaal". Marianne had hier afgesproken dat we nog een kopje koffie/thee konden drinken. En omdat ze op ons hadden gerekend was er appeltaart en koek. Het was een koude dag, er lag zelfs nog sneeuw, maar binnen brandde de houtkachel en was iedereen weer snel opgewarmd.

Ank van Brakel

Een dijk vol knolboterbloemen

Tijdens onze excursie naar de Lekuiterwaarden zagen we op de zonkant van de dijkhelling volop knolboterbloem staan.

De knolboterbloem heeft iets gelere en grotere bloemen dan de ons beter bekende scherpe en kruipende boterbloem. Maar een belangrijker kenmerk van de knolboterbloem is de tegen de bloemsteel teruggeslagen

kelkbladen. Een ander kenmerk is de knolvormige opzwellings van de stengelvoet vlak onder de grond. Daarvoor zou je hem moeten uitgraven.

(Teruggeslagen kelkbladen van de Knolboterbloem)

De stengels zijn tot aan de bloeiwijze afstaand behaard, evenals de bladstelen. Genoeg kenmerken om de plant gelijk op naam te brengen.

(Dotterbloemen)

Andere gele bloemen daar waren een enkele bloeiende scherpe boterbloem en op het laagste en natste deel van de uiterwaard de vele dotterbloemen, nu volop in bloei.

We hebben nog een wandeling langs een van de kreken gemaakt waar we knaagsporen vonden van een bever. Flinkte takken van wilgen waren afgeknaagd. Helaas geen beverburcht kunnen ontdekken. Ondanks de frisse wind was het een geslaagde excursie.

Tekst en foto's Wiebe

Vogelwaarnemingen

29 maart op Malta (Nieuwkoopse plassen) 2 staartmezen met veertjes in hun snavel. Een van de twee was een witkopstaartmees. Twee weken daarvoor had ik de witkop ook al gezien. Op het eilandje ernaast, Cyprus, hoorde ik luid kèk kèk kèk, na wat speurwerk zag ik beeldvullend een prachtige havik door de kijker. Zijn stoere wenkbrauwen en zijn gele poten waren goed te zien. Voor het eerst van dit jaar de fitis. De zwartkoppen nog steeds niet gehoord. Dus die hou ik nog te goed.

Op 30 maart met Ad naar de Groene Jonker geweest. We zagen de eerste blauwborsten. Verder nog vier zomertalingen, een stuk of 12 geoorde futen. Rietzangers en snorren waren nog niet aanwezig. Waarschijnlijk nog iets te koud.

Nieuwkoopse Plassen: links Cyprus en rechts Malta

Krooneenden

Bij Botshol in de Grote Wije als vanouds de krooneend. Elk jaar komen ze om deze tijd en op deze plek voor. De lepelaars laten zich goed bekijken. Ze zijn nu druk aan het nesten bouwen, voedsel halen ze o.a. in de Waverhoek. Zo vliegen ze heen en weer over de Grote Wije. De brilduikers waren nog steeds aanwezig. In het Kooibos: havik en buizerd. Op 1 april (geen grapje) tien koereigers langs de Korenmolenweg bij Wilnis, ze zitten daar al zeker vier maanden. Kortom, er valt heel wat te beleven hier in de polder.

Groet, Jan Nap

Vergankelijkheid

Tijdens ons bezoek aan Gooilust in 's-Graveland hebben we niet alleen de siertuin vol bijzondere planten en bomen bezocht maar ook nog een wandeling gemaakt over het landgoed. Marianne lette goed op en zag een klein stukje van het bospad een ree liggen. Helaas was het hertje dood. We hebben het aan de boswachter gemeld.

Maart roert zijn staart en april doet wat hij wil

Mijn tuin op 30 maart 2022, middagtemperatuur 18-19°C.

Mijn tuin op 1 april 2022, minimum $-0,3^{\circ}\text{C}$, maximum $2,1^{\circ}\text{C}$ met natte sneeuw.

Een heemtuin met bijzondere planten

Op woensdag 13 april hebben we een bezoek gebracht aan het **Thijssepark** in Amstelveen. Een jaar geleden waren we er ook. Maar het is altijd weer een belevenis om daar rond te kijken. Elk seizoen is er wel iets bijzonders te ontdekken. Deze tijd van het jaar zijn het met name de voorjaarsbloeiers die nu kleur geven aan het park. Gelijk al bij de ingang een overdaad aan holwortel, vingerhelmbloem en bosanemoon en wat verderop muskuskruid en bostulp. Eigenlijk te veel om op te noemen. **Ons advies: ga de volgende keer mee!**

Thijssepark Amstelveen

Hier had jouw stukje kunnen staan

Om elke maand een nieuwsbrief te maken hebben we input nodig en dan het liefst van onze leden. Heb je iets leuks meegemaakt of een bijzondere waarneming gedaan of is je iets opgevallen in de media of ben je enthousiast over een mooi gebied waar je bent geweest of heb je mooie foto's gemaakt, **deel het met ons**. Het hoeft niet lang te zijn, met een paar foto's erbij is het precies goed voor onze nieuwsbrief.

Heb je een groter artikel dan plaatsen we het na overleg met de auteur in ons kwartaalblad Fluitenkruid.

Stuur kopij voor de nieuwsbrief naar Ank die het verzamelt. Dan kan ook jouw stukje hier de volgende keer staan. ■

Elke maand een nieuwsbrief

Elke maand maken Ank en Wiebe een nieuwsbrief met onderwerpen waarvan wij denken dat onze leden dat ook leuk vinden.

Kopij inleveren

Omstreeks het midden van de maand proberen we een nieuwsbrief te versturen. Heb je ook iets leuks gezien, een leuke waarneming, een vraag of een mooie foto,

stuur die naar Ank. Kopij aanleveren in Word, het liefst met een foto erbij. **Foto's los aanleveren**, dus niet in de kopij plakken. Insturen kan naar:
n.h.secretaris@woerden.knnv.nl

Let op!. We hebben ongeveer een week nodig om kopij en foto's te verzamelen en de nieuwsbrief op te maken. Stuur dus bijtijds in.

E-mailadressen van de werkgroepen KNNV Woerden

Vogelwerkgroep:

vogels@woerden.knnv.nl

Planten en insectenwerkgroep:

planten-insecten@woerden.knnv.nl

Paddenstoelenwerkgroep:

paddenstoelen@woerden.knnv.nl

Struïngroep:

struinen@woerden.knnv.nl

Werkgroep Landschapsbeheer:

wiebe-kreton@hetnet.nl

Weidevogelwerkgroep Woerden:

weidevogels@woerden.knnv.nl

Website KNNV Woerden:

<https://woerden.knnv.nl>

KNNV
vereniging voor veldbiologie

Je ziet niet wat je denkt te zien.